7

सङ्ख्या

सुरेशः : अहो रमेश ! कुत्र गच्छति ?

रमेशः : आपणं गच्छामि ।

सुरेशः : अहम् अपि आगच्छामि ।

रमेशः : भवान् किं क्रेतुम् इच्छति ।

सुरेशः : अहं फलानि क्रेतुम् इच्छामि ।

रमेशः : पश्यत, तत्रैव फलविपणीम् अस्ति । चलतु ।

सुरेशः	:	पञ्चम्यां विपण्यां पक्वानि फलानि सन्ति ।
रमेशः	:	भद्र, आम्रफलानां कियत् मूल्यम् ?
फलविक्रेता	:	पञ्चाशत्रूप्यकाणां दश फलानि ।
रमेशः	:	द्वादशकदलीफलानाम् ?
फलविक्रेता	:	षोडशरुप्यकाणि ।
रमेशः	:	चतुर्णां नारङ्गफलानाम् ?
फलविक्रेता	:	विंशतिरूप्यकाणि ।
सुरेशः	:	तर्हि मह्यं त्रिंशत् कदलीफलानि ददातु ।
रमेशः	:	मह्यं द्वादश नारङ्गफलानि ददातु ।
सुरेशः	:	कियत् मूल्यम् ?
फलविक्रेता	:	कदलीफलानां चत्वारिंशत् ,नारङ्गफलानां च षष्टिः ।
रमेशः	:	शतरूप्यकाणि स्वीकरोतु ।
फलविक्रेता	:	भवतु ।

टिप्पणी

कदलीफलम् કેળું **नारङ्गफलम्** નારંગી **आम्रफलम्** કેરી **आपणम्** દુકાન **क्रेतुम्** ખરીદવા માટે **विपणी** દુકાન **पक्वानि** પાકેલાં **भद्र** મહાશય **कियत्** કેટલું **भवतु** ભલે.

स्वाध्यायः

1. નીચેના શબ્દોનું મોટેથી ઉચ્ચારણ કરો :

आपणम्, क्रेतुम्, तत्रैव, विपण्याम्, पञ्चाशत्, रूप्यकाणाम्, चतुर्णाम्, नारङ्गफलानाम्, मह्यम्, शतरूप्यकाणि

2. આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ સંસ્કૃત ભાષામાં લખો :

(1) द्वादश कदलीफलानां कियत् मूल्यम् ?

(2) कति नारङ्गफलानां मूल्यं विंशतिः रूप्यकाणि ?

(3) कः फलविक्रेत्रे शतरूप्यकाणि ददाति ?

(4) रमेशः कति नारङ्गफलानि क्रीणाति ?

(5) त्रिंशत् कदलीफलानां कियत् मूल्यम् ?

3. જોડકાં જોડો :

	अ	ब
(1)	नवनवतिः	९६
(2)	षट्सप्ततिः	४९
(3)	नवचत्वारिंशत्	९९
(4)	एकाशीतिः	७६
(5)	षण्णवतिः	८१

(ક) ખાલી જગ્યા પૂરો :

(1) ______________ कदलीफलानां चतुस्त्रिंशत् रुप्यकाणि ।

(2) पञ्च दाडिमानां मूल्यं ______________ रूप्यकाणि ।

(3) दश आम्रफलानां मूल्यं ______________ रूप्यकाणि ।

(ખ) પ્રશ્ન 4માં આપેલ કોષ્ટકના આધારે આપેલાં વાક્યો ખરાં છે કે ખોટાં તે કહો :

(1) दश सेवफलानां मूल्यं अष्टनवति रूप्यकाणि । ( )

(2) उपनेत्रस्य मूल्यं पञ्चाशद् रूप्यकाणि । ( )

(3) युतकस्य मूल्यं पञ्चषष्टिः रूप्यकाणि । ( )

4. કોષ્ટકના આધારે તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

फलानि	मूल्यम्	वस्तूनि	मूल्यम्
द्वादश कदलीफलानि	३५	उपनेत्रम्	७५
पञ्च दाडिमफलानि	४०	कर्तरी	४६
दश सेवफलानि	९८	तालम्	६०
द्राक्षाफलानि	४६	घटः	८०
चतुर्विंशतिः आम्रफलानि	१००	युतकम्	६५

પ્રશ્નો :

(1) कस्य मूल्यं पञ्चसप्तति रूप्यकाणि अस्ति ?

(2) पञ्च दाडिमस्य मूल्यं कति रूप्यकाणि अस्ति ?

(3) तालस्य मूल्यं कति रूप्यकाणि अस्ति ?

(4) षट्चत्वारिंशत् रूप्यकाणि कस्य कस्य मूल्यं अस्ति ?

5. શબ્દોમાં અને અંકમાં લખો :

(1) 68 : ____________

(2) 74 : ____________

(3) 100 : ____________

(4) 88 : ____________

(5) 57 : ____________

6. **કોષ્ટક પૂરું કરો :**

	द्विषष्टिः	८२	
८७			त्रिपञ्चाशत्
	द्विनवतिः	८३	
५६			पञ्चचत्वारिंशत्
	सप्तत्रिंशत्	८८	

પ્રવૃત્તિ

(1) **૧થી ૧૦૦ સુધીની સંખ્યાનાં અંકકાર્ડ તથા શબ્દકાર્ડ બનાવો.**

(2) कति **અને** कियत् **શબ્દોનો ઉપયોગ કરી પાંચ પ્રશ્નો બનાવો.**

ઉદાહરણ : (1) पाण्डवाः कति सन्ति ? (2) घटे कियत् जलम् अस्ति ?

किं भवान् जानाति ?

भारतदेशे द्वादश ज्योतिर्लिङ्गानि सन्ति ।

१.	एकम्	२१.	एकविंशति:	४१.	एकचत्वारिंशत्	६१.	एकषष्टि:	८१.	एकाशीति:
२.	द्वे	२२.	द्वाविंशति:	४२.	द्विचत्वारिंशत्	६२.	द्विषष्टि:	८२.	द्वाशीति:
३.	त्रीणि	२३.	त्रयोविंशति:	४३.	त्रिचत्वारिंशत्	६३.	त्रिषष्टि:	८३.	त्र्यशीति:
४.	चत्वारि	२४.	चतुर्विंशति:	४४.	चतुश्चत्वारिंशत्	६४.	चतु:षष्टि:	८४.	चतुरशीति:
५.	पञ्च	२५.	पञ्चविंशति:	४५.	पञ्चचत्वारिंशत्	६५.	पञ्चषष्टि:	८५.	पञ्चाशीति:
६.	षट्	२६.	षड्विंशति:	४६.	षट्चत्वारिंशत्	६६.	षट्षष्टि:	८६.	षडशीति:
७.	सप्त	२७.	सप्तविंशति:	४७.	सप्तचत्वारिंशत्	६७.	सप्तषष्टि:	८७.	सप्ताशीति:
८.	अष्ट	२८.	अष्टाविंशति:	४८.	अष्टचत्वारिंशत्	६८.	अष्टषष्टि:	८८.	अष्टाशीति:
९.	नव	२९.	नवविंशति:	४९.	नवचत्वारिंशत्	६९.	नवषष्टि:	८९.	नवाशीति:
१०.	दश	३०.	त्रिंशत्	५०.	पञ्चाशत्	७०.	सप्तति:	९०.	नवति:
११.	एकादश	३१.	एकत्रिंशत्	५१.	एकपञ्चाशत्	७१.	एकसप्तति:	९१.	एकनवति:
१२.	द्वादश	३२.	द्वात्रिंशत्	५२.	द्विपञ्चाशत्	७२.	द्विसप्तति:	९२.	द्विनवति:
१३.	त्रयोदश	३३.	त्रयस्त्रिंशत्	५३.	त्रिपञ्चाशत्	७३.	त्रिसप्तति:	९३.	त्रिनवति:
१४.	चतुर्दश	३४.	चतुस्त्रिंशत्	५४.	चतुष्पञ्चाशत्	७४.	चतुस्सप्तति:	९४.	चतुर्णवति:
१५.	पञ्चदश	३५.	पञ्चत्रिंशत्	५५.	पञ्चपञ्चाशत्	७५.	पञ्चसप्तति:	९५.	पञ्चनवति:
१६.	षोडश	३६.	षट्त्रिंशत्	५६.	षट्पञ्चाशत्	७६.	षट्सप्तति:	९६.	षण्णवति:
१७.	सप्तदश	३७.	सप्तत्रिंशत्	५७.	सप्तपञ्चाशत्	७७.	सप्तसप्तति:	९७.	सप्तनवति:
१८.	अष्टादश	३८.	अष्टात्रिंशत्	५८.	अष्टपञ्चाशत्	७८.	अष्टसप्तति:	९८.	अष्टनवति:
१९.	नवदश	३९.	नवत्रिंशत्	५९.	नवपञ्चाशत्	७९.	नवसप्तति:	९९.	नवनवति:
२०.	विंशति:	४०.	चत्वारिंशत्	६०.	षष्टि:	८०.	अशीति:	१००.	शतम्

"हसाम:"

"अद्य पाठ: अस्ति इत्यस्य भविष्यत्कालरूपं किम् ?"

"श्व: विराम: भविष्यति इति ।"

"कथम् एतत् ?"

"यत: श्व: रविवासर:"